

O NÁSILÍ A DĚTECH

(pokračování ze str. 7)

Vraťme se k přístupu k dětem. V této oblasti je velkým problémem násilí v médiích.

Právě v diskusi o násilích v médiích jsem se setkal opakovaně s názory, že by sice bylo dobré, kdyby se na to děti nekoukaly - ale kdo by to rozhodoval? Kdo by dělal cenzora? Každý pochopí, že se nedají předem určit přesná pravidla. Museli bychom tedy důvěřovat úsudku či mravnímu mínění určitého člověka. A ten by byl logicky autoritou. Tak to radši odmítneme a neuděláme nic. Poďíváme se po Evropě a můžeme si najít vhodný model. Třeba Němci mají tzv. Prüfstelle. Ta rozhoduje jednak o věkových hranicích u veřejně předváděných programů, jednak o tom, co lze prodávat volně a co jen ve zvláštních obchodech. V komisi jsou knihkupci, pedagogové, zástupci mládežnických organizací, někdo za církve nebo náboženské společnosti, spisovatelé atd. Taková komise je ale autoritou, kterou my nesneseme, protože, co kdyby svou pravomoc zneužila. I když je pod veškerou veřejnou kontrolou a každý ji může zažalovat, kdyby se mu rozhodnutí nelíbilo. Tu naši mentalitu využívají ti, kteří na mediálním násilí (a stejně je tomu s pornografií) vydělávají. Ovšem dříve nebo později se to i u nás řešit musí!

Faktem, s kterým se tím pádem musíme vyrovnávat, je rostoucí násilí mezi dětmi. Co z toho plyne pro nás jako pro křesťanské rodiče?

Jedna z důležitých věcí pro rodiče je, aby učili děti fyzickému střetu. Myslím si, že to patří i do křesťanské výchovy. V diskusi v jednom pražském sboru, kde se konalo seniorátní rodinné odpoledne, jsme mluvili o tom, že pro děti platí především model Davida a když rodiče chtějí podnikat nějaká duchovní dobrodružství jako neodporování zlému, tak ať svým dětem umožní volbu. Toto dobře pochopí člověk v období dospívání, ale především v mladším věku, je model Davida a Goliáše důležitý. Je třeba zastat se kamaráda, kterého ostatní bijí, i umět se sám bránit. Proto doporučuji, a nejsem sám, aby se děti učily zápasu, boji, ale souběžně s tím sebekontrolou. V podstatě je to tak, že násilníci vždy hmaty, údery a kopy znají, ale slušní jim jdou z cesty, protože v tom trénování nejsou. Ten trénink začíná již od batolecího věku, kdy se s dítětem mazlíme - mazlení přechází ke kočkování a to něžné kočkování je učení k tělesnému střetu.

V dnešní době spoléháme na to, že někdo bude za nás násilí provádět a my zůstaneme „čisti“. To je a vždycky byl omyl a v budoucnu bude ještě potřebnější, abychom byli schopni své síly používat. I když zároveň bychom neměli ztrácet ze zřetele, že násilí je něco temného, co člověka nějakým způsobem špiní. I když jde o spravedlivou válku, tak jakmile střílíme, ono mě to nějak psychicky mění, a ne k dobrému. V tom je tragická dvojznačnost.

Některé děti se ale prát neumějí. Je to proti jejich přirozenosti?

Ano, a může to být vážný problém, když se takové dítě stane obětí šikany. Když se snažíme jim pomoci tím, že je přihlásíme na judo nebo na box, budou pořád stejně nešikovné, nezaboxují si. Střetnutí s těmi silnými pro ně bude vždycky ponižující. Takové dítě vyžaduje speciální výcvik přizpůsobený tomu, že má ostych před tělesným střetem. To je třeba překonat tím, že jednotliví členové kroužku budou rovnocenní. Ovšem ani pak to nebudou mít ti, kteří nejvíce potřebují pomoc, jednoduché. Jsou opravdu nešikovní, anebo mají zábranu takovou, že ji tak lehkou nepřekonávají. V takových případech lze doporučit, aby dítě aspoň trénovalo sílu. Růst svalové síly pokud dítě trénuje, je v tomto věku velice rychlý. Dále můžeme trénovat odvahy (např. skoky do vody), otužilost (prodírat se lesním porostem, nebát se škrábanec), vydržet pocit hladu, žízně, zimy. Dítěti tak stoupá sebevědomí. Myslím si, že toto v naší kultuře chybí, měl by to být základ tělesné výchovy. Ta by měla být demokratizací násilí. Zatím je to tak, že když se trénuje box, zápas, sebeobrana, vždy tím zvyšujeme rozdíly mezi rváči a slušnými. Trénujeme totiž rváče, kteří se o to ucházejí. Naopak, máme cílevědomě trénovat právě slabé. Většina pedagogických teoretiků učí děti neprat se, uniknout a ihned volat dospělého. To je však iluze, tak to v životě není.

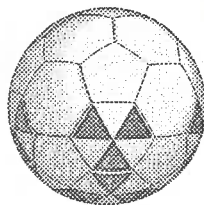
My máme ale dětem v křesťanské rodině předat základní křesťanské hodnoty jako jsou právě obět, nenásilí a vstřícnost. Jak to tedy máme udělat?

Tady je samozřejmě důležitější základní myšlenka ježíšovská než davidovská. Už v předškolním věku učíme dítě, že Ježíš se nepral, jeho zbraně byly jiné. To naznačuje druhou možnost, jak se vyrovnat s násilím - něco vydržet. Je důležité si uvědomit, že naše doba ztratila smysl pro statečnost, která spočívá právě v tom něco vydržet. Tradice světů, trpělivé je silná, ale nějak zapomenutá. Nemáme pro to smysl. Další, stejně důležitý princip, je spíše technický - dítě musí vědět, jak se vyhnout konfliktu, jak konflikt vyřešit ústupkem, jak utéct, jak se dovolat pomoci. My tedy dítěti musíme nabízet tři varianty, které je třeba podle situace střídat.

- 1) Davidovská, tj. bít se, když je třeba.
- 2) Ježíšovská, tj. postavit se za kamaráda a nést s ním jeho trápení.
- 3) Diplomacii nebo obratnost z konfliktu vyváznout nebo ho zmírnit.

Děkuji vám za rozhovor.

KOPANÁ OKRESNÍ PŘEBOR

POSLEDNÍ VÝSLEDKY

Liptál - Semetín 1:1

Gerža V. - Januš. Utkání velmi dobré úroveň skončilo nerozhodně, šance neproměňovali především domácí. Rozhodoval Skalický

Liptál - Kelč 1:4

Běhula - Abermann 3, Tomášek. Liptál hrál od 20. minuty bez vyloučeného Gerži a v deseti to proti vedoucímu tabulky vůbec neměl jednoduché. Rozhodoval Valúšek.

Rožnov - Liptál 2:0

O vítězství domácích rozhodly dva proměněné pokutové kopy. Rozhodoval Drozd.

Liptál - Dolní Bečva 0:1

Domácí se rozloučili se sezónou špatným výkonem, o výhře hostů rozhodl Růčka.

KONEČNÁ TABULKA

1. Kelč	20	2	4	71:25	62
2. Juřinka	16	5	5	70:37	53
3. N.Hroz.	15	4	7	60:32	49
4. Semetín	14	6	6	66:39	48
5. Poličná	12	8	6	54:46	44
6. Fr.Lhota	11	3	11	49:48	36
7. Liptál	10	4	12	43:57	34
8. Val.Pol.	8	7	11	46:57	31
9. Pr.Bečva	8	7	11	37:46	31
10. Police	8	6	12	38:57	30
11. Rožnov	7	8	10	35:44	20
12. Hošťálk.	6	7	13	39:53	23
13. D.Bečva	7	4	15	28:48	25
14. Leskovec	1	5	20	22:69	8

HLÁŠENÍ ŠKOD

Pracovníci SPT Telecom upozorňují, že tiskopisy žádostí o náhrady škod vzniklých při pokládce dálkového optického kabelu si mohou občané vyzvednout na Obecním úřadě v Liptále.

Uzávěrka zpravodaje

Závěrem vyzýváme všechny občany i organizace z naší obce, aby se podíleli svými příspěvky na vydávání Liptálského zpravodaje. Poslední termín pro podání příspěvků pro 7. a 8. číslo je 31. srpna 1995.

LIPTÁLSKÝ zpravodaj

KVĚTEN - ČERVEN

V dnešním čísle najdete:

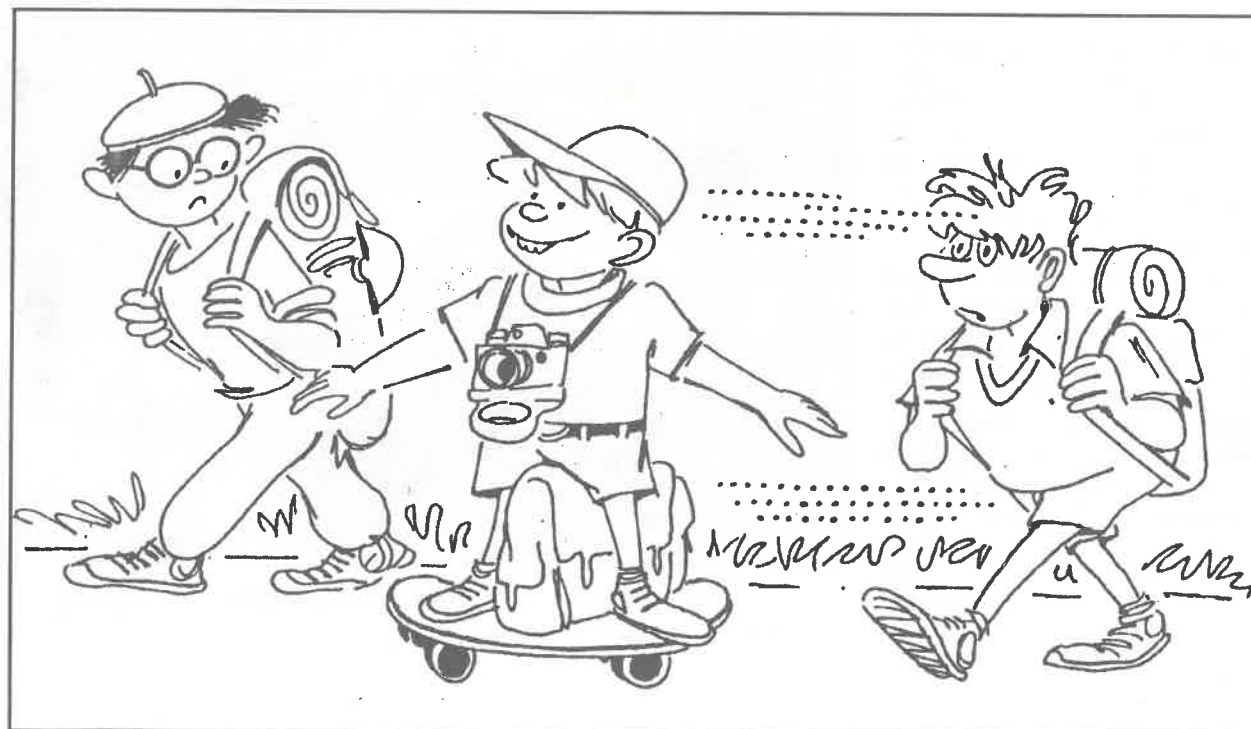
- Informace z jednání obecní rady
- Informace z obecního zastupitelstva
- Rok v mateřské školce
- Vzpomínka na květen 1945
- O násilí a dětech
- Liptálské slavnosti

Václav Fischer

Červen

Koncem června končí škola. Sbohem, školníku! Co má nohy nebo kola, spěchá k rybníku.

V červnu kvete lípa, louka, voní rezeda. Prázdniny zvou děti k toulkám. Užij, co se dá.

První strana obálky - LIPTALÁČEK, ZVŠI LIPTÁL

Dvuměsíčník Liptálský zpravodaj vydal Obecní úřad Liptál 14. července 1995. Sazba: Nadat plus Vsetín tel.: 0657/4246, Tisk: TISK TG Lanškroun, tel.: 0467/586 115, 2720.

Informace z jednání obecní rady

dne 23.3, 3.4, 2.5 a 30.5

■ Připomínky OÚ Liptál k návrhu ÚPD obce Liptál k projednání na OkÚ Vsetín, Referát reg. rozvoje

- umístění skládky TKO v k.ú. Liptál: odhlasován nesouhlas s umístěním této skládky v k.ú. Liptál

- Špica, dům čp. 33: požádat ing. Pšenčíka o možnostech posunutí výjezdu z Kopřivného a Háje, případně i točny na Špici směrem do středu obce

- ponechat v ÚPD plochu pro hřbitov nad Sadovou ulicí, (Šimkovo, Daňovo), na Láně - ne

- zrušit předpokládaný prostor pro výstavbu bytoven nad hřištěm, změnit na možnost výstavby 3 RD - pozemek ve vlastnictví rodiny Cedidlov, čp.99

■ Privatizace dětského lékařského střediska v Liptále pro žadatele, MUDr.Garlikovou - užívání prostor ponechat bez nájmu z důvodu zachování služby pro obyvatelstvo. Platba elektřiny, tepla, telefonu bude upřesněna při uzavření smlouvy.

■ Starosta informoval o neutěšené situaci v obecních lesích - kalamitní těžba, napadení kůrovcem, nezajištěné holiny, těžce přístupná místa, nedostatečná odborná správa, apod. Z důvodu maximální zajištěnosti péče o obecní lesy je na-

vrhována změna jak v odborné správě, tak i v hospodaření. Z tohoto důvodu navrhuje OR vstoupit v jednání se Vsetínskou lesní a.s. za účelem uzavření smlouvy řešící hospodaření v těchto lesích.

■ Starosta obce seznámil OR s náročností při vydávání Liptálského zpravodaje. Požádal o spolupráci ostatní složky v obci.

■ Pojištění majetku obce, vstoupit v jednání se dvěma až třemi pojišťovnami, nechat vypracovat návrhy na pojištění majetku obce i pojištění odpovědnosti. Předložit materiály, které stanoví časovou hodnotu budov i případného zařízení těchto budov.

■ Činnost komisí stále nedostatečná, řešit posílení členů OZ, v případě potřeby rozesílat soupisy úkolů, které by pomohli řešit i členové OZ. Jedná se o úkoly např. akce týkající se celé obce - plynotřeba, vodovod, telefonní rozvody apod. Posoudit, zda by nebylo vhodnější jiné řešení.

■ Publikace Zlín-Vsetín, podílet se na spoluvydání této publikace a při uzavření smlouvy zajistit podíl textové části z obce Liptál.

■ Starosta obce seznámil OR se stanoviskem pana Josefa Dani, ve kterém se z důvodu časové tísně v novém zaměstnání vzdává funkce v OZ. Dle volebního zákona jmenovala OR jako nového člena zastupitelstva prvního náhradníka za LSNS, pana Karla Čalu, č.p. 428.

■ OR projednala návrh plánu akcí obce Liptál na léta 1995 - 1998 a po projednání a případném doplnění na veřejné schůzi doporučuje OZ ke schválení. Tento plán akcí tvoří sam. přílohu.

■ Na základě zkušeností s obsazováním bytů v domě s pečovatelskou službou projednala OR změnu zásad pro přijímání i pro ukončení nájemních vztahů obyvatel v tomto zařízení.

- obyvatelé z jiných obcí - vstupní poplatek 10 000 Kč

- obyvatelé z jiných obcí, ale v Liptále na rození - vstupní poplatek 10 000 Kč, ale s přednostním právem na umístění

- obyvatelé Liptálu - bez poplatku
Pokud obyvatel se vstupním poplatkem 10 000 Kč na vlastní žádost rozváže, či zruší nájemní smlouvu do 1 roku od uzavření, bude mu vrácena částka 5 000 Kč.

■ Starosta seznámil přítomné s organizací a s činností Svazu měst a obcí v ČR. Mimo jiné upozornil, že vstupní poplatek je v současné době 1,00 Kč na občana a 1 rok, že se zde nejedná o ně (dokončení na str.3)

Vzpomínka na květen 1945

Dne 4.května 95 se mohli liptálští občané zúčastnit oslavy 50.výročí osvobození Liptálu. Slavnost se uskutečnila v 17 hodin v centru obce.

Pozvání starosty a obecního zastupitelstva přijali pánové Pavel Směnský a Jan Barbořák, Liptalané, kteří válku nejen intenzivně prožívali, ale byli i vězni. Symbolickým předáním kytic jim děti poděkovaly za všechno, co vykonali pro naši vlast i naši obec.

Hlavní projev byl přednesen dr. Ladislavem Baletkou, ředitelem Státního vědeckého archivu ve Vsetíně. V úvodu poděkoval za pozvání do Liptálu, dále se pak věnoval historickým událostem, které se odehrály za války v naší obci nebo výrazně ovlivnily její život v této době. Bylo zde vzpomínáno také těch, kteří obě války nepřežili, ale i prezidenta T.G. Masaryka. Děti pak položily věnce k oběma pomníkům.

Potom se ujal slova starosta obce, pan Miroslav Vaculík. Jeho slova se týkala spíše současnosti. Informoval ob-

čany o probíhajících stavebních pracích, které si vynutily i vykácení několika stromů. Z tohoto důvodu byly pak

panem starostou, panem Barbořákem a Janou Blanarčíkovou vysázeny nové lípy. Slavnostní shromáždění bylo ukončeno společným zpěvem státní hymny. Na závěr opět zahrála liptálská kapela, která svými skladbami zpestřila průběh oslav. Věra Halová

Zleva p.učitelka Věra Halová, starosta Miroslav Vaculík, p. Směnský, p. Barbořák a dr. Ladislav Baletka.

Informace z jednání obecní rady

(dokončení ze str. 2)

jaké konkrétní výhody, ale že členstvím v této organizaci může naše obec jenom získat. (Účast na školeních a seminářích, výměna zkušeností, prosazování zájmů obcí vůči nejvyšším orgánům apod.)

Po zvážení všech okolností doporučuje OR přihlásit naši obec do toho svazku měst a obcí.

■ Starosta seznámil OR s rezignací pana Karla Čaly, č.p. 428 na funkci člena OZ. Podle volebního zákona jmenovala OR jako nového člena OZ druhého náhradníka za LSNS, pana Lubomíra Vaculíka č.p. 351 s tím, že předepsaný slib složil na příštím veřejném zasedání OZ.

■ Starosta podal stručnou informaci k výsledkům dotazníkové akce členům OZ. Hlavním cílem této akce, bylo zjistit časové možnosti jednotlivých členů pro práci v obci, zjistit oblasti, kde by mohli pracovat, i další důležité poznatky, které by vedly ke zlepšení práce v zastupitelstvu i v obci. Ze čtrnácti dotázaných odpovědělo na tuto akci dvanáct členů, Petr Vaculík se nevyjádřil, Josef Daňa se své funkce v zastupitelstvu vzdal. Při porovnávání a vyhodnocení těchto odpovědí se projevila přirozená rozdílnost v názorech na některé věci, od různých časových možností věnovat se práci pro obec (od 4 do 25 hodin měsíčně), až po různé náhledy na řešení některých úkolů. Nejčastěji se v dotaznících objevovalo :

- zajišťování přenosu informací ve směru občan - obec a naopak

- seznámit zřetelně občany s určenými dny a hodinami, kdy se mohou obracet se svými požadavky na pracovníky OÚ

- zajištění maximální stručnosti a věcnosti při schůzích OR a OZ

- v případě nutnosti zadávat velmi nálehavé a náročné úkoly odborníkům i mimo obec Liptál nebo řešit přijetím nového pracovníka se zkušenostmi v oblasti práce s lidmi i při jednáních na úřadech

- v případě potřeby stanovit konkrétní úkoly pro jednotlivé členy OZ

Výsledků této ankety bude použito ke zlepšení práce jak v obci, tak i na obecním úřadě. Závěrem poděkoval starosta všem členům OZ, kteří se do této akce zapojili a vyjádřili své připomínky a názory.

■ Dále starosta informoval o neutěšené situaci v oblasti majetkoprávních vztahů. Doposud nebyl převeden majetek obce Liptál podle zákona 172/91 Sb. z LV - Čs. stát, MNV Liptál na LV 853 - obec Liptál včetně dohledání historického majetku k 31.12. 1949. Dále obec eviduje několik desítek žádostí o urovnění a vypořádání vlastnických vztahů k pozemkům a několik žádostí o odkoupení nebo prodej pozemků. Dále obec musí podle mapových podkladů zjistit, kde se veškeré její pozemky nacházejí, kdo a za jakých podmínek je užívá, sepsat jednoduché nájemní smlouvy a pokusit se o vytyčení hranic přímo v terénu. Pokud chce obec mít svůj majetek v pořádku, musí se o něj starat a musí mu zejména nyní věnovat náležitou pozornost. Pro informaci uvádíme, že hodnota veškerého majetku obce Liptál (pozemky, budovy, materiál, komunikace, lesy, různé zařízení apod.) se pohybuje okolo 55 mil.Kč.

Starosta dále informoval o jednání s panem Kovaříkem, který pomáhal mnoha obcím dávat do pořádku jejich majetek podle již zmíněného zákona. Z důvodu velké časové zaneprázdněnosti zatím tyto služby pro obec Liptál nemůže přijmout.

Po zvážení všech okolností i v návaznosti na dotazníkovou akci OR zatím rozhodla :

a) Přijmout do pracovního poměru pracovníka na řešení všech majetkoprávních vztahů v obci.

b) Z důvodu zlepšení vztahů a přenosu informací mezi OÚ a občany a ve snaze rychle řešit některé dílčí problémy v jednotlivých částech obce navrhuje OR rozdělit obec na 14 obvodů a všem členům zastupitelstva přidělit jeden úsek.

Velikost obvodu by měla být úměrná další vykonávané práci pro obec.

c) Dokončit reorganizaci OÚ, rozdělit úkoly podle oborů a předat písemně všem pracovníkům pracovní povinnosti a náplně.

■ Starosta podal informace o hospodaření obce v návaznosti na schválený rozpočet. Rozpočtové položky budou upraveny dle výsledků hospodaření za I. pololetí r.1995.

■ Na základě stížností občanů vyvolat jednání s účastí zainteresovaných stran, řešící opravu a údržbu poškozené komunikace v Lopuníku (u Talašů).

■ OR navrhuje, aby zastupitelstvo projednalo a schválilo pověření starosty k vyřízení případného úvěru z důvodu finančního požadavku na výkopové práce a rozvody kabelové televize. K zástavnímu právu navrhuje OR tento majetek:

- budovu MŠ
- les - část

■ Z důvodu objasnění používání služebního auta pro soukromé účely dle zákona č.1/91 Sb. doporučuje OR zastupitelstvu přehodnotit koupi obecního auta a navrhuje, aby si starosta koupil auto vlastní a účtoval OÚ cestovní náhrady dle knihy jízd a příslušné vyhlášky.

Informace z jednání obecního zastupitelstva

dne 17.3., 21.4. a 12.5. 95

Starosta obce Miroslav Vaculík informoval o přezkoumání hospodaření obce - auditu, který byl na požádání obce proveden pracovníkem OkÚ Vsetín - Ing. Tomášem Strbačkou. Dle závěrečné zprávy tohoto auditu bylo hospodaření obce vedeno za rok 1994 bez problémů. Byla vyzdvížena účinnost vedené účetní evidence a inventarizace majetku obce.

● Starosta obce Miroslav Vaculík seznámil OZ s investičními akcemi, které nejsou zatím zahrnuty do rozpočtu obce na rok 1995 :

a) posílení TV vysílače o program ČT2
b) položení hlavních kabelů pro rozvod kabelové televize
c) sociální přístavba v kulturním

zařízení u OÚ.

d) sociální přístavba sborového domu ČCE čp.8

f) telefony Háj - Kopřivné

g) úprava chodníků na hřbitově a úprava hrobu učitele Plachého

h) veřejné osvětlení Háj, Kopřivné

ch) ZŠ - školní jídelna - myčka

i) MŠ - nový kotel, výměna radiátorů
● Členy OZ byl schválen plán obnovy vesnice s výhledem na 3 roky dopředu

● Členové OZ pověřili starostu obce Miroslava Vaculíka zastupováním obce ve věci zřízení Sdružení obcí pro nakládání s PDO.

● Starosta obce Miroslav Vaculík požádal členy OZ o vyjádření, jakým způsobem řešit s vlastníky nemovitostí případné nesouhlasy s vedením trasy telefonů a chodníků v obci Liptál. Členové OZ se přiklání k názoru řešit tyto problémy smírnou cestou, osobním jednáním, výměnou pozemků, finanční úhradou. Ukládá OZ pomoc, účast členů OZ při těchto jednáních. (dokončení na str.4)

Informace z jednání obecního zastupitelstva

(dokončení ze str.3)

● Starosta obce seznámil OZ se systémem dotací na školství a s vypracovanými projekty

a) hřiště - ZŠ - generální oprava
b) voda - střed obce, ZŠ - havarijný stav
Předáním vypracovaných projektů na Školství úřad ve Vsetíně vznikne povinnost obce podílet se na této akci 50% nákladů, což činí na obě akce cca 405.500,- Kč. Celková částka včetně dotací na školství činí 811.000,- Kč. Zastupitelstvo se usneslo tyto dvě akce (a,b) podpořit a ukládá starostovi obce tato zadání předat a sledovat průběh vyřizování.

● OZ schvaluje vyjmutí prostor u domu č.p. 99 - p.Cedidlová - z občanské vybavenosti.

● OZ bylo seznámeno se žádostmi o dotace v rámci programu Obnova vesnice a se žádostmi podanými na OkÚ Vsetín.

● OZ bylo seznámeno s provozními

problémy domu s pečovatelskou službou, je nutno řešit dobudování signalizačního systému, osvětlení chodby, změnu ovládání výtahu, případnou výměnu dveřních zámků bytů.

OZ schválilo dořešit osvětlení chodby a změnu ovládání výtahu. Zbývající dle možnosti rozpočtu obce.

● Ing. Tuzarová seznámila OZ se svým návrhem na úpravu prostranství ve středu obce a vysvětlila, proč bylo přikročeno k otočení pomníku T.G.M. Po připomínkách některých občanů vyslovila naději, že po dokončení celé akce by mělo dojít ke zkrášlení prostranství ve středu obce.

● OZ schválilo prodej jednotlivých bytů v učitelské bytovce současným nájemníkům za částku 175.000 Kč za jeden byt. Tito mají půl roku na to, aby se k této nabídce vyjádřili. Po uplynutí půlroční lhůty bude možno nabídnout byty i ostatním zájemcům.

INFORMACE

pro zemědělce a zahrádkáře
o výskytu chorob a škůdců rostlin

● číslo: 11 datum: 14.6.1995

V první polovině června pokračovalo deštivé počasí, které podpořilo nástup houbových chorob u řady zemědělských plodin. Na ozimé pšenici se rozvíjí bráničnatka pleťová (hnědé skvrny na listech).

Ošetření je nutno ukončit do začátku kvetení. Aplikace fungicidů by snad byla možná ještě ve vyšších polohách u později setých porostů ozimé pšenice. Lokálně byl zaznamenán výskyt larev kohoutků a výskyt mšic, deštivé počasí jim ale nespěchá.

Urychleně je třeba dokončit odplevelení kukuřice.

V porostech brambor je možno velmi dobře poznat, jaký byl zdravotní stav sadby. Brambory, které mají zakrslou, zkadeřenou nebo světle zelenou až nažloutlou nať jsou napadeny virovými chorobami. Pod trsy budou jen drobné hlízy a z takového porostu není vhodné použít hlízy pro sadbu v příštím roce. Pokud se nemocné rostliny nacházejí v porostu jen ojediněle, je vhodné je odstranit, aby se infekce nepřenese na zdravé rostliny.

● číslo: 12 datum: 20.6.1995

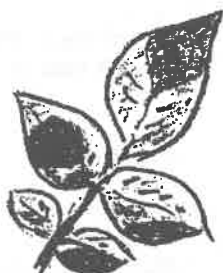
Teplé vlhké počasí vytváří velmi dobré podmínky pro rozvoj houbových chorob. V současné době mohou na to doplatit zejména brambory.

V ozimých obilninách začíná místy přerůstat porosty metlice chundelka. V současné době již porosty nelze proti tomuto pleveli ošetřovat. Semena se po dozrání šíří větrem. Na zaplevelených pozemcích a v jejich okolí je tedy reálný předpoklad výskytu v příštím roce. Na ošetření je třeba pamatovat již na podzim nebo brzy na jaře.

Plíseň bramborová škodí rovněž na rajčatech, na cibuli. Na cibuli se šíří plíseň cibulová. Proti oběma chorobám lze použít stejné přípravky jako proti plísni bramborové.

Vylámané česnekové stonky je vhodné použít k přípravě macerátu (0,5 - 1 kg na 10 litrů vody máčet 2-3 dny), který lze aplikovat postřikem proti škodlivé mu hmyzu.

(pokračování na str. 6)

Ještě před začátkem školního roku jsme představili mateřskou školu výstavním koutkem v rámci velké výstavy „Liptál dříve a dnes“ na Liptálských slavnostech. Formou fotografií a hraček jsme připomněli doby dávno minulé. Školní rok začal 1.zářím, ale nové děti měly možnost přicházet do mateřské školy již předcházející týden a spolu s maminkou se seznámí s novým prostředím.

Děti byly rozděleny do dvou oddělení podle věku, ale s přihlédnutím na sourozenecké nebo kamarádké vztahy - podle přání rodičů. Nové děti přicházely i během školního roku, neboť čtyři děti se odstěhovaly.

Na podzim jsme ve spolupráci s rodiči uspořádali bazar dětského oblečení, ale zájem o nákup již nebyl tak velký jako v minulých letech.

Děti využily pěkného podzimního počasí k častým vycházkám do přírody. Starší děti došly až na Syrákov. Byly také na výstavě vycpaných zvířat v zámku na Vsetíně a nejméně na ně zapůsobilo, že si mohly na zvířata sáhnout.

Na konci listopadu byly děti na divadelním představení „Tři zlaté vlasy děda Vševeda“ ve Zlíně a pak se již těšily na Vánoce.

Vánoční besídka se stala již tradicí a prostory mateřské školy nám začínaly být malé, rozhodli jsme se využít sokolovnu OÚ a připravit besídku Mikulášskou.

Přípravu byly náročnější, ale projevila se dobrá spolupráce s rodiči, neboť nejen že ušili „papuče“ na dárky pro děti a finančně na ně přispěli, zajistili ceny do tomboly, pomohli se zdobením a prodejem perníčků, ale i z vlastních zdrojů zajistili občerstvení na stoly. Děti pak svým programem navodily tu správnou atmosféru. Mladší děti vystoupily s pásmem čertíků podle hudby „Elce pelce do pekla“. Byla to kouzelná podívaná

na samostatný pohybový projev a originální masku každého dítěte. Starší děti pak pokračovaly dramatisací pohádky „Čert a Káča“. Jednání hlavních postav, čertovský rej i vesnická tancovačka byly doplněny krásnými kulisami a podtrženy výstižnou hudbou tak, že celkový dojem byl nezapomenutelný.

Ale pak přišlo to nejlepší - velký, chlupepatý rámusivý čert, kterého se ze začátku děti bály, ale po společném čertování a zpívání s ním víc kamarádily než s Mikulášem, který rozdával dárečky. Besídka se vydařila a celý program dětí mohou rodiče znovu vidět na videozáznamu.

V lednu před zápisem do základní školy navštívily starší děti první třídu a

Rok v mateřské škole.

družinu a společně pak byly na divadelním představení na Vsetíně, kde učitelky mateřských škol zahrály pohádku „O víle Jarmilce“.

Velikonoce proběhly tradičně přípravou kraslic, zajíčků, kuřátek a jiné výzdoby, kterou si děti odnášely domů. Odměnou za jejich snažení byly čtyři pohádky o dracích a princeznách, které nám přijel zahrát pan Matěj Kopecký z Hradce Králové.

K 50. výročí osvobození naší vlasti jsme s dětmi zasadili na zahradě LÍPU MÍRU.

K Svátku matek připravily děti malé dárečky a přáníčka.

Ještě poslední den v květnu jsme byli na divadelním představení O pejskovi a kočičce ve Zlíně a pak jsme již připravovali dětské odpoledně na zahradě mateřské školy s módní přehlídkou. Každá manekýna a manekýn předvedli připravený model a ať již byl z dílny maminky nebo koupený, sklídil velký potlesk diváků. Pak se ještě děti vydová-

děly při diskotéce a vhod přišel i špekáček u táboráku a písničky při kytáře. Pěkným zážitkem byl pro děti koncert, který připravila paní vychovatelka z družiny s některými dětmi ZŠ. Všechny písně, hrané na různé hudební nástroje, prolínal příběh Aničky a děti pozorně poslouchaly. Nejvíce se jim ale líbila píseň o kohoutkovi, kterou se na závěr naučily.

Z plánovaných exkurzí jsme na podzim uskutečnili jen prohlídku drůbežárny a na konci roku návštěvu v čalounictví.

Pěkným ukončením roku je výlet do ZOO v Lešné a rozloučení s předškoláky, kteří dostanou kromě vysvědčení a pamětního listu i pěknou knihu pro první čtení.

Poděkování patří všem rodičům, kteří nám na začátku školního roku přispěli finanční částkou podle svých možností.

Koupili jsme dárečky na Mikuláše, dvě videokazety, knihy pro předškoláky a jiné drobnosti.

Hračky do mateřské školy jsme kupovali hlavně díky sponzorům.

Rodiče Machalovi přispěli na auta, stavebnice a hračky na písek.

Rodiče Kleskovi koupili dětem pod stromeček kočárky, auta a skládky.

Od Klubu žen jsme dostali na kytaru, stavebnice a lopatky. Firma MAVE nám přispěla poloviční částkou na kočárky pro panenky. Všem Vám děkujeme.

Při jarní brigádě na zahradě nám rodiče natřeli plot a lavičky, upravili terén za mateřskou školou, oblékli kůlnu, opravili koloběžky a trojkolky a vyrobili pro ně stojan do kůlny.

Děkujeme: panu Londovi, panu Mikulcovi, panu Svobodovi, rodičům Machalovým, rodičům Dědkovým, rodičům Vaculíkovým, panu Vychopňovi, panu Vaculíkovu, paní Mrnušíkové, paní Čalové, paní Londové a paní Kirchnerové.

Eva Krausová, ředitelka MŠ

Plán akcí obecního zastupitelstva v Liptále na léta 1995-1998, schválený na veřejné schůzi obecního zastupitelstva dne 12.5. 1995

1. Generální oprava obecního vodovodu
2. Vybudování autobusové zastávky v Lůzku, řešení ostatních autobusových zastávek v obci
3. Rekonstrukce společenského sálu a vybudování sociálního zařízení
4. Vybudování chodníků v obci
5. Úprava prostranství ve středu obce
6. Vybudování parkoviště u hřbitova a úpravy na hřbitově
7. Vybudování vysílače ČT 2
8. Dokončit točnu v Sadové ulici
9. Zřízení nových sportovišť (u ZŠ, Sadová ul., areál TJ Start)
10. Rozšíření místní telefonní sítě (místní rozvody, Háj, Kopřivné, VTA)
11. Zbudování kabelové televize
12. Vodovod Vsetín-Liptál, příprava projekt. dok., I.etapa
13. Plynofikace obce, generel, zadání, výtýčení trasy
14. Kanalizace, určení a výtýčení trasy
15. Tachymetrické zaměření obce
16. Údržba a opravy místních komunikací
17. Zachování lékařských služeb v obci
18. Řešení odpadového hospodářství, systém značek, vyřešení skládky TKO
19. Počítačové vybavení ZŠ
20. Řešení majetkoprávních vztahů, evidence a ochrana obecního majetku
21. Návrh a schválení znaku a praporu obce
22. Rozšíření veřejného osvětlení
23. Posílení elektrické sítě
24. Odvodnění polních a místních komunikací
25. Nutné opravy v budově zámku (střecha, komíny, rýny)
26. Řešení dopravní situace v obci
27. Čistota potoka Rokytanky a jeho přítoků
28. Řešení nepovolených skládek v obci

Mimo tyto hlavní úkoly se bude obecní zastupitelstvo i obecní úřad podílet na:

- zajišťování sociální péče a sociálního rozvoje
- rozvíjení dosavadních kulturních tradic
- podpoře služeb a podnikání
- na čistotě a ochraně životního prostředí v obci
- správě a údržbě a provozování zařízení sloužících k uspokojování potřeb občanů, jsou-li ve vlastnictví obce

Miroslav Vaculík
starosta

Radost ze zimy

Jednou v zimě se paní vychovatelky dohodly, že půjdeme na hřiště a zahrájeme si tam hry. Po obědě nás rozdělily do družstev, ve kterých soutěžili jeden prvák, druhák i hornák a dokonce i učeň. Venku sněžilo, a proto se každý pro jistotu lépe oblékl. A hned potom se šlo.

Na hřišti bylo vše připraveno k závodu, a tak se mohlo začít hrát. První disciplína spočívala v tom, že z každého družstva se vybral jeden hráč, a ten měl za úkol nasbírat co nejvíce barevných papírových koulí, které byly zasypany pod sněhem.

Odpíkalo se a začala hra. Byla nejzábavnější. Hráč musel mít dobrý zrak a dobře odhrabovat koule tak, aby druhý protihráč neviděl, kde je toho nejvíce. Zbytek hráčů se vůbec ne-nudil. Pohled na hrabající kamarády stál za to. Jeden narážel

hlavou do druhého, váleli se ve sněhu a vypadali jako sněhuláci.

Takových různých disciplín bylo víc a každý si s chutí zahrál. Z hřiště jsme odcházeli mokří a zmrzlí, ale s dobrou náladou. Na domově si kluci sdělovali svoje zážitky.

Tímto článkem bych rád poděkoval určitým p. vychovatelkám jako je např. p.Matošková, p. Nováková, p. Mikulová a také mnoho jiných, kteří to s námi vydrželi až do konce roku a neodpadli.

Těšíme se na další nové zážitky, ale nejen na zimní. Protože jak všichni víme, každé roční období má svoje překvapení. A takových různých dobrodružství jsme během celého roku zažili více. Ale o těch až příště.

Dan Horváth, 8 roč.
Liptáláček, ZvŠI Liptál

INFORMACE

pro zemědělce a zahrádkáře o výskytu chorob a škůdců rostlin

V tomto období je vhodné provést průzkum na výskyt šarky švestek. Napadené stromy rostou zpravidla normálně až bujněji, ale na listech jsou zřetelné zelené ornamenty a kroužky. Švestky z těchto stromů pak zpravidla předčasně opadají. Chorobu nelze léčit a pokud se tyto příznaky objevují již po více letech, je lépe strom odstranit.

● číslo: 13 datum: 28.6.1995

Předpovědi, že bude letos vlhký ročník se stále více naplňují. Příznivé teplotní i vlhkostní podmínky pro růst rostlin způsobují, že rostliny rostou „jako z vody“ ale zároveň jsou napadány různými chorobami a pčiciny není možno sklídit. Opět se potvrzuje stará zkušenost, že vlhko na Valašsku nadělá větší škodu než sucho. Listy a klasy ozimých pšenic,

kteří nebyly ošetřeny fungicidy začínají hnědnout vlivem napadení braňnatkou plevovou.

Ve vyšších polohách byl opět zjištěn výskyt sněti zakrslé u ozimé pšenice - rostliny jsou zakrslé, klas rozčepřený a místo zrn jsou v klase háčky sněti zapáchající po slanečcích. V současné době nepřichází již v úvahu pšenice ošetřovat proti chorobám. Lokálně by se mohly porosty obilnin ještě ošetřit proti larvám kohoutků.

Průběh počasí je velmi příznivý pro výskyt plísně bramborové. Příznaky napadení/tmavé skvrny na listech s plošným okrajem/byly pozorovány v celém okrese a u některých porostů raných brambor je už silný výskyt. Dalším šíření může zabránit pouze intenzivní ošetřování porostů fungicidy v 5-ti, až 7-mi denních intervalech. U porostů, kde se plíseň již vyskytuje, je vhodné používat přípravky s kurativním účinkem jako jsou Curzate SM, Curzate M, později pak kontaktní Kuprikol nebo Brestan.

V porostech, kde se příznaky plísně zatím nevyskytují, je vhodné použít přípravky Novozir, Dithane, Ridomil, Sandofan, Ripost tak, aby byla pokryta většina listové plochy. Postřik je možno kombinovat s ošetřením proti larvám mandelinky bramborové například při-

pravky Decis, Karate, ale i s biologickým preparátem Novodor. Přípravek účinkuje nejlépe na nejmladší larvy. Aktuální informace o šíření plísně bramborové jsou uváděny každý čtvrtek na ČT 1 v 17.55 hodin.

Na vrbách se už druhý rok objevuje silný, až kalamitní výskyt mandelinky dvacetileté. Larvy ožírají listy vrby téměř dohola. Zatím nebylo pozorováno, že by tento škůdce přecházel na jiné druhy stromů nebo keřů. Ošetření pesticidy nepřichází většinou v úvahu, protože by se mohlo nadělat více škody než užítku. Ověřuje se možnost použití biologického preparátu Novodor FC, který účinkuje na larvy příbuzných druhů.

POZVÁNÍ

Obecní úřad v Liptále ve spolupráci s komisí pro občanské záležitosti pořádá pro důchodce

dne 9.9. 1995 jednodenní zájezd do Kroměříže

(zámeček, zahrady, město)

Zájemci se mohou přihlásit do 5.8.1995 v prodejně Lipty u p. Mileny Markové, nebo na obecním úřadě v Liptále, tel.: 8874, 8840

Z CÍRKVÍ

Za farářem Otakarem Roubicem

Poslední rozloučení s farářem Otakarem Roubicem se konalo 31. března v zaplněné modlitebně kyjovského sboru. Pán života a smrti ho odvolal ve věku 72 let; zemřel náhle v noci 27. března.

Bratr Roubic působil jako vikář ve Frýdku (1949-1950) a potom v Rýmařově až do listopadu 1952. Od té doby sloužil jako farář v našem liptálském sboru až do roku 1988.

Smuteční pobožnost vykonal senior Jaroslav Voda, farář v Liptále. Za synodní radu promluvil náměstek synodního seniora Jan Trusina. Na působení a život bratra faráře Roubice i na jeho poslední léta prožitá v kyjovském sboru vzpomněl vikář Michal Šimek z Kyjova. Z liptálského sboru přijel přeplněný autobus se rozloučit se svým kazatelem, který nám věrně sloužil 35 let. Ve svých kázáních, která hluboce promýšlel, připomínal závažnost Božího zákona a učil o Boží lásce k nám, hříšným lidem, i o Boží záchraně v Ježíši Kristu. Vděčně chválil Boha Otce, přijímal i rozdával dary Ducha svatého. Vzpomíná na něj

ZŠ
Kostnické Jiskry

starší generace, ale i mladí, děti z nedělní školy, konfirmanti, ale i ostatní členové sboru. V této službě mu byla vždy velmi nápomocná jeho milá manželka Štěpánka Roubicová.

Je dobré a požehnané vzpomínat na ty, kteří nám mluvili slovo Boží.

Vzpomíná liptálský sbor

Farář Šimonovský (17.1. 1924 - 29.3. 1995)

Dne 8. dubna 1995 se sešly v chrámu Páně Českobratrské církve evangelické v Jasenné věrní posluchači a přátelé, aby se rozloučili s emeritním farářem Čeňkem Šimonovským, který sloužil ve sborech v Prusinovicích, v Lozicích, v Hrubé Vrbce, v Jasenné a v Přerově. Shromáždění projevili svou vděčnost a lásku kazateli, učiteli a pastýři, který svůj celý život zasvětil trpělivé práci a službě těm, kteří hledali cestu za Ježíšem Kristem a chtěli tohoto Pána a Spasitele následovat. Věříme, že celožitovní úsilí pokorného svědka nazaretského tesaře zanechalo viditelné stopy a že zůstalo mnoho těch, kteří byli osloveni a nebudou jen vzpomínat, ale ze slyšeného Slova také žít.

O NÁSILÍ A DĚTECH

Rozhovor Jiřího Orta s Doc. PhDr. Pavlem Řičanem otištěný v časopise Český bratr.

Chtěl bych se vás zeptat, kde se dnes bere tolik násilí?

Lidé si ubližují nejen proto, aby se zmocnili nějaké věci, ale člověk dovede být krutý i samoučelně pro svoji zábavu. To lze těžko vysvětlit. Stanislav Grof, guru dnešního New age, tvrdí, že ohromnou krutost, které jsou lidé schopni, nelze vysvětlit prožitky od narození jednoho člověka. Dá se to vysvětlit, jedněm tím, že člověk nevědomě znovu prožívá situaci v porodních kanálech, kdy novorozenec bojuje o život a skutečně se musí prodírat ven. Je to zvláštní myšlenka. Když Grof uvede lidi do tranzu, vracejí se pryč vždy ke svému porodnímu traumatu.

Já uvažuji o násilí a krutosti z hlediska duchovní dimenze. V náboženském životě člověk obětuje druhého člověka (zvíře je zastupné) a v tom podle religionistů zástupně prožívá svou existenciální situaci kontaktu se smrtí. To je psychologická stránka oběti. Rozebíráme-li problém z tohoto hlediska, narazíme na satanský kult. Tady platí: Čím víc obět trpí, tím víc se temný pán raduje, jde o kult satana, ať už si satana představujeme - při svém nedostatku představitosti - jakkoli. Toto je jeden z klíčů k násilí, pro nás jako pro křesťany bezesporu důležitý. Když tedy člověk týrá druhého, tak vědomě nebo nevědomě slouží právě satanu. Jedním z dalších motivů je motiv moci. Dítě nebo dospělí tím, (pokračování na str.9)

O NÁSILÍ A DĚTECH

(pokračování ze str. 6)

že druhého týrá, demonstruje svoji moc. To je dost důležité, protože tím si sjednává respekt ve skupině.

Ale abych se vrátil k epidemiologii násilí. Všichni, kteří se tím zabývají, potvrzují, že se jedná o rozpad společnosti. Uvažujeme, že počet násilných trestných činů, stoupl u nás za jediný rok o 20%. Podle amerických statistik údajů se tam za dvacet pět let počet lidí, kteří jsou ve vězení, zpětinasobil. Tady skutečně probíhá velice hluboká krize a jedním z příznaků je právě rostoucí násilí. Řekl bych, že jedná o významných příčin je liberalismus. Filozofie liberalismu, na které stojí současná společnost - nebo aspoň myslí, že stojí, ve skutečnosti na ní nic stát nemůže - má jeden

zajímavý důsledek. Ve jménu práv jednotlivce kontrolujeme autoritu, aby nemohla být zneužita proti jednotlivci. Kontrolujeme ji tak důkladně, že je potom bezmocná ve své úloze ochránit slabé před silnými. Podívejte se na policii, na soudy, na školu.

Ve škole jsou situace, kdy jediný prostředek, jak ochránit slabého před silným je toho agresivního plácnout. Ale učitelé se bojí tělesných trestů, dokonce si myslí, že jsou zakázané. To je ovšem omyl. Bolševik nám vnutil pojem pedagogického mistrovství (což je další rána autoritě). Proklamovalo se, že když si učitel počíná dobře, děti ho milují, podřizují se mu a poslouchají ho. Jinak je asi špatný učitel. Na učitele byly kladeny maximální požadavky, kterým nemohl dostat a o-citl se v tísnivé situaci. Po učitelích se chce, aby byli dokonalí třeba jako Komenský, i když právě on přísně káral rodiče, kteří děti tělesně netrestají. My ovšem máme představu, že

toto je pod lidskou důstojnost.

Přiznávám, že když potrestám dítě, tak mám výčitky.

To už jste pod terorem této mentality. Dám vám příklad ze života dospělých. Když nějaký 19-letý kluk něco provede, tak ho zavřeme. Je ve vězení třeba půl roku. Dostane se do cely, kde ho budou týrat a patrně i homosexuálně zneužívat, bude ve zločinecké společnosti, oslabí se jeho kontakty se zdravými a slušnými lidmi venku. Pro společnost to bude drahé a nebude to mít žádný výchovný účinek. Ve středověku by byl postaven na pranýř a tělesně potrestán. Bylo by to účinnější, lidštější a podstatně levnější. My jsme pyšní na to, že je pro nás člověk nedotknutelný, a přitom máme plně věznic. Ta naše pycha je naprosto falešná a vede jedině k rozmachu násilí.

(pokračování na str.10)

Životní jubilea červenec - srpen 1995

60 let

Knebl Pavel 14.8. Liptál 144

65 let

Srněnská Olga 18.7. Liptál 2
Malčíková Anežka 25.7. Liptál 56
Mrnušíková Zdenka 8.8. Liptál 67
Dědek Viktor 28.8. Liptál 400
Vaculíková Marie 29.8. Liptál 44

V I. pololetí roku 1995 jsme se rozloučili s těmito občany

Frýdlová Františka, čp.105	nar. 31.3. 1912
Hajdík Josef, čp.100	nar. 8.11. 1958
Tkadlec Jaroslav, čp.252	nar. 19.4. 1927
Geržová Františka, čp.246	nar. 24.5. 1914
Sedláčková Ludmila, čp.359	nar. 26.6. 1928
Valčík Karel, čp.38	nar. 22.11. 1936
Běhula Josef, čp.368	nar. 7.10.1926
Vaculík Antonín, čp.4	nar. 13.12. 1923

Všem pozůstalým vyjadřujeme upřímnou soustrast.

70 let

Vaculík Jan 8.7. Liptál 44
Blažek Vladimír 3.8. Liptál 308
Zicha Josef 19.8. Liptál 316

75 let

Michálek Ladislav 28.7. Liptál 27

81 let

Londová Marie 28.8. Liptál 5

82 let

Mrnušíková Anežka 10.8. Liptál 230

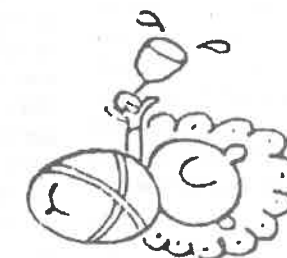
83 let

Smilková Rozálie 29.7. Liptál 219

84 let

Mikulcová Emílie 21.7. Liptál 116
Mrnušík Josef 16.8. Liptál 113

Všem jubilantům srdečně blahopřejeme.

Narození v I. pololetí roku 1995:

Vodák Ondřej, Liptál čp.28	nar. 12.2. 1995
Mrlinová Lenka, čp.79	nar. 10.4. 1995
Filgasová Monika, čp. 87	nar. 28.4. 1995
Smolík Ondřej, čp.3	nar. 10.4. 1995
Marešová Vendula, čp.421	nar. 12.5. 1995
Kovaříková Lucie, čp.315	nar. 1.6. 1995
Vaculík Pavel, čp.179	nar. 19.6. 1995

Rodičům našich občánků blahopřejeme.

XXVI. Mezinárodní festival Liptálské slavnosti

PROGRAM:

Pátek 25.srpna 1995

18.00 Družební večer zahraničních souborů (POLSKO, RAKOUSKO, TURECKO...) s domácím souborem LIPTA

Sobota 26.srpna 1995

10.00 Zahájení výstav obrazů (URGATINA a dalších)
Realizace: Věra Halová, Jana Kobzářová,
p.Netiková a 65. výročí založení souboru LIPTA
Realizace: Ladislav Michálek, Radim Mojžíš

10.00 Předkolo přehlídky v sólovém provedení párového tance „starodávny“ přihlášených tanečních párů.
Realizace: Jana Šamánková

13.00 Koncert dechové hudby KOTÁRANKA pod vedením JUDr. Josefa Filgase

14.00 Dětský program zaměřený na roční období.
Autorky programu: Jitka Macková, Pavla Knebllová
Pozvány jsou soubory:
Malé Zálesí z Pozlovic u Luhačovic
Malý Beskyd ze Zubří
Malá Jasénka ze Vsetína
Malá Lipta I. + II. skup. z Liptálu

17.00 Pozdravy přátel - vystoupení hostujících souborů
Autor pořadu: Dr. František Synek

18.00 Přijetí vedení souborů a pořadatelů na obecním

úřadě starostou

19.00 Start horkovzdušného balónu

19.00 LIPTA jubilační - pořad k 65.výročí založení.
Autor pořadu: Ladislav Michálek, scénář a režie:
Miroslav Ekart

21.00 Žijí v písni - pořad s J.Juráškem a L.Holým
Autor pořadu: Čestmír Komárek a soubor Ondráš
V pořadu vystoupí mimo shora uvedené jubilanty
i řada známých osobností (Jarmila Šuláková, Jan
Rokyta a další), soubory Ondráš z Brna (dříve
Jánošík) a Vsacan ze Vsetína.

22.30 Lidová veselice při dechové hudbě KOTÁRANKA
a cimbálovkách

Neděle 27.srpna 1995

8.00 -12.00 Den otevřených dveří v základní škole Liptál

10.00 Finále přehlídky v sólovém provedení párového
tance „starodávny“

13.00 Program hostů. Autor pořadu Jitka Macková

14.00 Slavnostní defilé dechových a cimbálových hu-
deb, souborů a mažoretok obcí.

15.00 Hlavní program XXVI. Liptálských slavností, v
němž se představí zahraniční a domácí soubory
(Podjavořičan z Teiče, Gaudeamus z Prahy, Ho-
řeňák z Lázní Běláhoř, Šumava z Klatov, Mar-
kovice ze Šumperka, Krušpánek z Prahy, Mate-
ník z Prahy, domácí Lipta) a jubilanti z Valaš-
ska : Zdeněk Platzer, Luboš Oravec a Zdeněk
Kašpar.

Autor pořadu: dr.František Synek

18.00 Lidová veselice při dechové hudbě POLANČAN-
KA pod vedením Ing. Jiřího Večeře.

Kázeň

Příčinou obou železničních neštěstí nejsou nižší železničářské platy či chybějící radiové spojení, nýbrž nekázeň. Ledabylost ve výkonu služby způsobila odjezd čtyř vagónů na volnou trať. Seberechlejší systém spojení by nic nezmožil, protože viníci ani nedokázali okamžitě informovat výpravčí o své chybě. Opět nekázeň. Ta se ostatně projevila i při druhém neštěstí. Existují dohady, že strojvedoucí rychlíku snad jel v zatáčce příliš rychle. To je otázka dalšího vyšetřování. Následující náraz motorového vlaku do havarovaných vagónů však způsobil jeho řidič, který nedbal varování automatického návěstidla, že trať není volná. Zase ten lidský faktor, zase nedodržení pravidel předpisů. Opět chybná kázeň.

Podobných nedůsledností se dopouštíme ve svém osobním životě i v práci někdy snad každý z nás. Lidi pod vlivem alkoholu v zaměstnání raději nepočítejme. Málokdo z nás má však (naštěstí) takové zaměstnání, aby naše omyly a přehmaty vůbec mohly mít tragické následky. Stav

dodržování pravidel, zákonů i pouhé lidské ohleduplnosti v českých zemích lze ovšem vcelku přesně sledovat na silnicích, kde stovky nehod denně a desítky mrtvých měsíčně výrazně převyšují následky tragédie u Skutče a nikdo (zatím) z toho vládu neobviňuje. Ještě tak policii.

Chtělo by to však spíš zamířit reflektor do vlastních řad. Jsou to naše chyby, které způsobují nehody na silnicích a tentokrát s tragickými následky i na železnici. Stálo by asi za to zamyslet se nad tím, jak těžké je vládnout národu s tak špatnými vlastnostmi. Proflákat svou práci za německé okupace to začalo a čtyři desetiletí minulého režimu posílila v lidech tyto sklony k flákání, lenosti, podvodům. Vytratila se úcta k autoritám a téměř vymizela pýcha nad dobře odvedenou prací a hrdosť na příslušnost k určitému povolání. Vláda jistě i chybje, ovšem ruku na srdce: Kdo z nás by po zralé úvaze měl opravdu chuť vládnout tak neukázněným lidem, jací žijí momentálně v českých zemích? Co to dá práce, trpělivosti a kolik to stojí nervů, to ví i každý mistr v továrně, polír na stavbě i agronom i zootechnik v zemědělství.

Tomáš Pudil - Lidové noviny.

POZVÁNKA

zveme všechny občany na veřejnou schůzi obecního zastupitelstva, která se bude konat v pátek 4. srpna 1995 v 19.00 hodin v zasedací místnosti na obecním úřadě v Liptále.

OZNÁMENÍ

Obecní úřad v Liptále oznamuje všem občanům, že po levé straně vchodu do budovy společenského sálu vedle OÚ je umístěna vývěsní skříňka, kde mají občané možnost sledovat různá úřední oznámení i další aktuální informace.

UPOZORNĚNÍ

Upozorňujeme některé podnikatele i firmy z naší obce, že recyklační kontejnery na tříděný odpad jsou určeny výhradně pro občany a ne pro likvidační technologického odpadu, který vzniká z jejich výrobní činnosti.

Školní výlet

Uprostřed května jsme se my, žáci 6.třídy ZŠ v Liptále, vypravili na třídní výlet na jižní Moravu. Všichni jsme se těšili a pečlivě připravovali. Konečně nastal očekávaný čtvrtek - 18. květen, a my jsme vybaveni jídlem a pitím i četnými radami maminek - se rozjeli směrem na Slavkov. Zde také byla naše první zastávka. Hned u vchodu do zámku nás naše spolužačka Petra Elšíková podrobně informovala o jeho slavné minulosti. Všichni jsme poslouchali téměř s otevřenými pusami, protože Petra se ukázala jako výborná průvodkyně. (Na tomto místě je třeba poznamenat, že paní učitelka každého z nás pověřila úkolem informovat své spolužáky o nějakém zajímavém místě nebo pamětihodnosti, které jsme měli během výletu navštívit. Žádný z nás se tohoto úkolu nezhostil tak bezchybně jako Petra.) Poté, co nás další spolužáci informovali o bitvě u Slavkova i o městě samotném se nás již ujala opravdická průvodkyně a pozvala nás na prohlídku zámku.

Zásobení pohlednicemi i jinými suvenýry jsme se vydali na Rajhrad. Tam patrně kníže Břetislav I. založil klášter benediktinů. V tamější rozsáhlé knihovně prý také několikrát studoval Josef Dobrovský. Když se nám dvakrát podařilo uvést do chodu poplašné zařízení v místním kostele, raději jsme se urychleně vraceli k autobusu.

Naší další zastávkou bylo Znojmo. Trochu nás mrzelo, že jsme nemohli navštívit hrad (otevřen jen v sobotu) a že i známou rotundu jsme viděli jen přes příkop. Naše rozmrzelost byla pryč, když jsme se dostali do podzemí. Přivětivý průvodce nás informoval o tom, že v minulosti bylo pod Znojmem objeveno asi 30 km podzemních cho-

deb. Dříve si prý lidé budovali pod domy sklepy, aby v nich udrželi ovoce a zeleninu čerstvě pro trh na příští den. Později, za častých válek, lidé do sklepů utkali jako do svých úkrytů, jednotlivé sklepy propojili a na některých místech vybudovali ohniště tak, aby kouř byl vyveden komínem v domě. Podle pověsti se prý stalo, že nepřátelské vojsko město s hrůzou opustilo, když nepřátelé viděli z domu stoupat kouř a ve městě přítom nebylo jediného člověka. Výklad nás velice zaujal, a když jsme dostali hodinku na nákupy, byli jsme víc než spokojeni.

Kolem páté hodiny odpoledne jsme dorazili do ubytovny ve Vranově nad Dyjí. Vybílili jsme zavazadla a k chuti přišel i guláš od paní Evjákové. Protože jsme byli stále plni energie, rozhodly paní učitelky, že se vypravíme na prohlídku města. Naskytl se nám krásný pohled na zámek tyčící se na strmé skále nad městem.

Procházkovým tempem jsme došli až k přehradní nádrži a „pohoupali se“ i na novém železném mostě. Do pokojů jsme se dostali až potmě, ale do spánku jsme měli ještě stále daleko a dlouho jsme si sdělovali své dojmy z prvního dne.

Na druhý den ráno (poté, co paní učitelka Hejtmánková předvedla instruktáž balení svačin do ubrousků) jsme se vydali na Hardegskou vyhlídku. Městečko Hardeg leží na druhém břehu Dyje a přes kopec to bylo asi 10 km. Cestou jsme narazili na „ledové sluje“ (nepřístupné jeskyně, v nichž je teplota tak nízká, že je zde celoročně hladný led, a proto vstup zakázán), byli jsme informováni, že postupujeme „pašeráckou stezkou“ a hlavně jsme pozorovali krásnou neporušenou přírodu. Dlouhý

pochod stál za to. U cíle cesty jsme vystoupili na dřevěnou vyhlídku postavenou nad příkrým srázem vysoko nad řekou a otevřel se nám nádherný pohled na nejmenší rakouské městečko Hardeg. Cestou zpět jsme měli možnost pozorovat zbytky drátů - železné opony a uvědomili jsme si, že před několika málo lety do těchto končin směli jen pohraničníci. Protože jsme toho dne měli za sebou již prohlídku zámku, s jásotem jsme přivítali řidiče autobusu, který nám šel naproti.

V autobuse na cestě zpět do ubytovny se paní učitelky těšily, že tuto noc usneme dříve. Pohled na naše znavené obličejy ještě tuto jejich naději podpořil. Opak byl však pravdou. Po večerí a několikaminutovém odpočinku jsme byli opět čilí, a proto jsme ani příliš neprotestovali a vydali jsme se k Mníškovu kříž, který byl postaven na kopci naproti zámku, a dále pak k malé kapličce. Den jsme pak zakončili každý podle svých představ - někteří hrou „na politiku“, jiní stavěním hradu z písku, další hrou s létajícími talíři.

Třetího dne jsme se zastavili v Moravském Krumlově a se zájmem jsme si prohlédli Muchovu Slovanskou epopej - rozměrné obrazy si určitě budeme pamatovat a prostřednictvím nich jsme si také připomenuli významné události ze života Slovanů. Přestože u nás doma prý přšelo celé tři dny, my jsme použili své deštníky až v Kroměříži. Chtěli jsme si prohlédnout tamější zahrady a město. Zadováděli jsme si v bludišti, ale sami jsme uznali, že déle zde zůstat nemůžeme, nechceme-li být celí promáčení. Proto jsme naposled nastoupili do autobusu a unavení, ale spokojeni jsme se vraceli domů. Přáli bychom si, abychom se podobných výletů mohli zúčastnit každý rok. Užili jsme si si spoustu legrace, ale zároveň jsme poznali mnoho nového nebo si připomněli to, o čem jsme se ve škole učili. Žáci 6.třídy.

Náš dívčí domov

Letošní školní rok jsme se všechny naplno zapojily do rodostné práce. Dostaly jsme k užívání nově opravený dívčí domov a musely jsme se do něj přestěhovat. Zdálo se nám, že je to neuskutečnitelné, protože už jsme chodily do školy. Ale naše radost a nesmírné nadšení z toho, kde budeme bydlet, nás doslova hnaly do každé práce.

S přestěhováním a úpravou interiéru jsme si snadno poradily a rychle jsme se zabydlely. Přišel den otevřených dveří. Všechny jsme s netrpělivostí očekávaly, jak dopadne. Do domova přišli na návštěvu spoluobčané z vesnice, bývalé paní vychovatelky, paní učitelky, jiní pracovníci i naši známí a přátelé. Vše dopadlo nad očekávání. Někteří vyslovovali obavy nad tím, jestli nám to krásné prostředí vydrží. Trochu nás tento názor zaskočil.

Ale my samy se snažíme udržet si krásné bydlení, protože

se nám líbí. Navíc si náš domov vylepšujeme vlastními výrobky a výšivkami. Tímto dáváme zavděk všem, kteří nám umožnili bydlení v tomto krásném dětském domově.

Skupina D2 Liptáček, ZvŠI Liptál.

